

weide schooner dan een herbarium, — dat een stopflesch een kolk niet geheel kan vervangen, dat opgezette vogels en vlinderdoozen geen levende natuur zijn.

Wel willen we ons vaak met genoemde zaken behelpen en wel kunnen we er zeer veel nut van hebben, maar het streven van elken natuurvriend moest toch eigenlijk mede zijn: het kind (den mensch) in de natuur te brengen en niet brokstukjes der natuur bij het kind. En wordt dit niet wel eens vergeten?

Lintelo.

G. J. MEINEN.

IETS OVER VOGELS.

Niet lang geleden bemerkte ik aan een wijfjesmeerl, die in onzen tuin voedsel kwam zoeken, dat zij dicht in de buurt een of meerdere jongen had.

Op een goeden dag hoorde ik opeens een vogelmisbaar, doch niets verder bespeurende lette ik niet meer op de zaak. Des namiddags echter kwam een mijner kinderen vertellen, dat de tuinman een jonge lijstertje gevonden had. Het beestje was waarschijnlijk uitvliegende van de schutting gevallen of het nest door een kat verstoord en het jong of de jongen verdreven. Hoe het zij, daar ik vreesde, dat het arme dier een prooi van een der katten uit de buurt zou worden, besloot ik het op te sluiten. Het beestje opnemende maakte het een groot misbaar, waarop spoedig het wijfje aan kwam vliegen en door schreeuwen en om mij heen fladderen, blijkbaar haar angst te kennen gaf.

Ik had het jonge lijstertje in een kistje geplaatst van voren met een deurtje van vlechtgaas afgesloten. Wat ik in een vroegere jaargang van *De Levende Natuur* had gelezen, werd ook hier bewaarheid.

Zeer spoedig kwam, nadat ik mij verwijderd had, het oude wijfje poolshoogte nemen en toen zij 't jong terug vond, bracht zij voortdurend voedsel, dat zij het jong door de tralies toestak.

Dit heeft zij 5 dagen lang gedaan en zou het misschien nog langer gedaan hebben, als ik geen medelijden had gehad met de arme dieren en het jong de vrijheid terug had gegeven. Ik had het deurtje 's morgens op een kier gezet; het jong deed eerst geen moeite er uit te komen en de oude kwam weer voedsel brengen, doch bij een der gelegenheden is het jong met moeder er vandoor gegaan.

Aardig was 't te zien, hoe de moeder de zaak behandelde. Oplettend keek zij toe of er ook iemand in de nabijheid was. Was ik er, dan bleef zij zich verscholen houden, door haar stem verriedt het zich echter. Nauwelijks echter was ik weg, of zij wipte op het kistje, dan op het tafeltje waarop het kistje stond en dan fluks het voedsel gegeven en weer weg. Steeds ging het gepaard met een eigenaardige lokstem als om het jong moed in te spreken in zijn gevangenschap.

Nu ik toch over vogels praat, wil ik ook eens iets van mijn kauwtje vertellen. Ik heb een jonge kauw opgevoed en die is thans onze huisvriend of liever tuinvriend, want zoolang men zoo'n vogel niet kan dresseeren als hond of kat om een bepaalde natuurlijke behoefte in den tuin te doen, is er geen sprake van dat »kauw« binnen mag komen. Kauwtje echter vind het in de kamer bijster best, want als hij even de gelegenheid schoon ziet is hij binnen.

Kauw is in vrijheid gedresseerd, d. w. z. hij loopt waar hij wil, maar zijn vleugelveeren zijn wat ingekort, anders zou hij spoedig weg zijn, en volslagen tam zijnde, in de handen van dezen of genen bengel vallen.

Hij is zeer goede maatjes met zijn lotgenoot Poes, d. w. z. poes is eenigszins bang voor kauwtje, want deze pikt hem, als hij de gelegenheid schoon ziet, in de staart en dat vindt poes hoogst ongepast en onaangenaam.

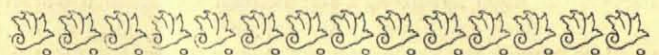
Een paar malen heeft kauw geprobeerd poes tot paard te gebruiken, door op diens rug te gaan zitten. Deze vond dit echter al te familiaar en ging er van door. Poes is wat jaloersch uitgevallen en als kauw een stukje rauw vleesch krijgt, moet poes ook wat hebben en liefst dat wat kauwtje was toebedeeld, zoodat zij een paar keer hetzelfde stukje te pakken hadden en elk aan een eind trok. Poes is wat langzaam van aanpakken en dan is kauwtje er spoedig bij om 't lekkere hapje vlak onder den neus van poes weg te pikken, totdat op een zekere keer poes boos werd en kauw een tik op de kop gaf waar deze echter weinig om maalde en poes doodgewoon als antwoord een pik terug gaf. Sedert is de vriendschap er niet grooter op geworden en in den laatsten tijd negeeren zij elkander zoo wat, doch als kauw de kans schoon ziet heeft zij 't altijd nog op de staart van poes gemunt.

't Zijn leuke dieren. Hij komt getrouw bij mij op de arm zitten en 't kost dikwijls moeite hem weg te krijgen. Hij is een liefhebber van baden. Als hij versch water in zijn bakje krijgt, gaat hij er onmiddellijk in staan of op zijn hurken zitten zoodat zijn buik in het water komt en dan is 't kleppen en proesten dat 't een aard heeft.

Bij zijn opvoeding was ik gewend stukjes brood in zijn waterbakje te doopen en na dat hij dit zeker afgezien heeft, doet hij 't soms zelf ook, zoo zelfs is 't er bij hem ingedrongen, dat hij zijn brood soms legt in een gelijksoortig schoteltje al is er geen water in.

Kieskeurig is hij geloof ik wel, want lang niet alle insecten en andere dieren die ik hem voorhoud eet hij op. Torren, pissenbedden en vliegen lust hij graag, maar *bastaard-rupsen* wil hij niet. Hij pakt ze niet eens aan. Slakken evenmin, maar spinnen dolgraag, aardwormen zoo zoo. Hij slikt ze soms in eens in, maar laat ze soms stil weer uit de hoek van de snavel wegkruipen. Wat hij eigenlijk eet, weet ik niet. Vleesch lust hij wel, maar wil er niet te veel van hebben, hij heeft er spoedig genoeg van. Brood lust hij ook, maar 't meeste laat hij liggen voor de musschen, maar biscuitjes lust hij graag. Zoetemelksche kaas is zijn lievelingskost; ik kan mij heel best begrijpen dat La Fontaine in zijn fabel »de Vos en de Kraai«, de kraai een stuk kaas in de bek laat houden. Mijn kauwtje vindt dat hij er te weinig van krijgt. In 't kort waarde lezers, een tamme kauw is een allergezelligst, aardig dier en goed tuinvriend, vroolijk en vriendelijk.

LEONARD A. SPRINGER.

Vragen en Korte Mededeelingen.

Rotterdamsche Natuurhistorische Club.

Vergadering 25 Juni 1907.

De voorzitter, de heer Haverhorst, opent de vergadering, waarna de heer Dr. v. d. Feen laat rondgaan twee spiritusvoorwerpen, nl. een ex. van *Rana catesbyana*, de z.g. »Bull frog« en de maag van een pelikaan.

De heer Dr. Büttikofer vertoont een kleinen boktor uit een wilg en krijgt enkele inlichtingen daarover; daarna bespreekt hij de zoo eigenaardige Afrikaansche *Lilium chloreosum*.

De heer Buis brengt ter tafel inlandsche ex. van *Stauropus fagi* L. en *Aglia tau* L., uit de pop gekweekt.

De heer Lindemans bespreekt en toont een aantal vlinders uit Kameroen.

De heer A. J. Zöllner geeft series rond van *Xanthia fulvago* met ex. der var. *flavescens* en van *Xanthia lutea*.

De heer Haverhorst laat een collectie vlinders uit den Achterhoek zien, waaronder een *Melitaea athalia* Esp van zeer ongewonen vleugelvorm en afwijkende teekening.

De heer Wachter vertoont de drie inlandsche *Cuscuta*-soorten, waaronder *C. Epithymum* L. op verschillende planten woekerend, benevens enkele inlandsche *Convolvulus*-soorten, waarbij *C. arvensis* L. in de var. *hastifolius* Lasch en *cordifolius* Lasch.

W. H. WACHTER, *Secr.*

Nest van den Bloedvink.

In de interessante beschrijving van het Bentheimer bosch spreekt u van het nest van den bloedvink als volgt: »Nog onvoorzichtiger had een bloedvink gebouwd. In een ijle, haast bladerlooze meidoorn, drie meter boven den grond, hing 't nest, van buiten met mos, veertjes en pluus bekleed, van binnen zacht gevoerd met fijn gras en hazenhaar. 't Was waarschijnlijk uitgehaald«. Als uw bloedvink, ook wel goudvink (*Pyrrhula pyrrhula*) heet, heeft u zich stellig vergist. Dat is nooit een goudvinkennest geweest. Uwe beschrijving stemt vrijwel overeen met die van Brehm (blz. 149): »Dit (het nest) is op boomen gelegen, gewoonlijk op geringe hoogte, hetzij in een gaffel van een der hoogste struiken of op een zijtak dicht bij den stam van een boom. Op een buitenste laag van dorre rijsjes van sparren, zilversparren en berken, volgt een tweede laag van uiterst fijne wortelvezels en baardmos; de nestholte is met haren van paarden en reeën of ook wel eenvoudig met fijne blaadjes van grassen of schapenwol bekleed«. Als Brehm het bij het geëursiveerde gedeelte gelaten had, zou zijn beschrijving volkomen juist zijn geweest. Baardmos, haren en blaadjes komen in deze nesten nooit voor. Ook »Artis« heeft in de afdeeling eieren en nesten van inlandsche vogels, goudvinkennesten, die nooit door een goudvink, maar misschien door een gewone vink of putter gebouwd zijn. Ook al mossen, veertjes, enz. Het duidelijkste bewijs dat de benaming verkeerd is. Een goudvinkennest (elke Achterhoekse jongen die van vogels houdt, weet dit) lijkt het nest van een meerkol of vlaamsche gaai in het klein. Van buiten dorre, bladerlooze takjes, van binnen keurig met fijne wortelvezels gevoerd. Een pracht van een nest. Juist door het eenvoudige bouw materiaal. Wat eieren betreft is nog vergissing mogelijk, daar de gewone vink (*Fringilla caelebs*) soms eieren legt, die precies in kleur en teekening met goudvinken-eieren overeenkomen. Dit is evenwel uitzondering en het nest bepaalt de soort afdoende. Het aantal goudvinken, dat elk jaar in de omstreken van Hoog-Keppel broedt, is vrij aanzienlijk. Ook dit jaar vond ik in kleinen omtrek een vijftal nesten, waarvan op één na, al de jongen zijn uitgevlogen. De vogel nestelt algemeen in sparren, vooral zilverspar, en dan keurig tusschen elkaar bedekkende takken verscholen. 't Rust op een tak. Ook eiken-hakhout biedt wel eens nestplaats. Geldersche jongens weten, dat vogels met stompe snavels (zaadeters) gemakkelijk grootgebracht kunnen worden en dat een goudvink een voorgefloten deuntje, mits jong geleerd, spoedig naufluit. Met grooten ijver wordt dan ook elk jaar naar nesten gezocht. Voor een nest, zooals u en Brehm dat beschrijft en zooals »Artis« vertoont, al zaten er nog zulke mooie stompsnavelige vogeltjes in, zou geen enkele jongen een koper vinden.

'k Schrijf u dit niet, omdat ik mijne opmerking zoo belangrijk vind, maar omdat de vergissing op dit punt zoo algemeen blijkt. 't Is toch niet goed denkbaar, dat bij een zelfde vogelsoort zulk een sterk sprekend verschil in nestbouw zou voorkomen. En mocht dit toch zoo zijn, dan was het wel aardig, de oorzaken daarvan eens na te gaan. Een nest van het gewone Geldersche type staat u ter vergelijking ten dienste.

Amsterdam.

J. F. KNAKE.

Natuurlijk is 't mogelijk dat ik mij vergist heb; ten eerste doordat er geen eieren in 't nest waren en ten tweede doordat er geen vogel er op of er bij gezien werd. Waarschijnlijk acht ik evenwel de vergissing niet: 1e omdat het nest op en top gelek op een kort te voren gevonden goudvinkennest, waarin wel eieren waren en waar de goudvink afvloog; 2e omdat het, zooals u zelf zegt, de goudvinkennesten in de verzameling van Artis denzelfden vorm en 't zelfde maaksel vertoont; 3e omdat Brehm, en deze niet alleen, van 't goudvinkennest een beschrijving geeft, die op het Bentheimsch nest gelijkt. Waarschijnlijk hebben we hier met lokale verschillen van instinct te doen. H.

Vogelbeschermerswerk voor October en November.

In dezen tijd kunnen de vogels zich nog al tamelijk goed redden. De nood komt pas als de vorst invalt. Het beste wat wij in deze maanden kunnen doen is het verzamelen van voedsel voor den winter, niet alleen van droge vruchten zooals hazelnoten, eikels en beukenootjes, maar ook van bessen als: lijsterbessen, meidoornappeltjes, vruchten van duindoorn, wilde sneeuwbal, vlier, liguster, kardinaalshoedje en rozen. Al deze vruchten kunnen gedroogd worden en de vogels zijn er in den winter dan heel gelukkig mee. Verleden jaar hadden wij voor kamerversiering in onze serre een paar groote takken gezet van 't kardinaalshoedje vol met de prachtige vruchten. Die zijn natuurlijk mettertijd verdroogd, maar we hebben ze maanden lang laten staan. En nu kwamen in de Kerstvacantie de roodborstjes in huis om de verdroogde zaadjes uit die takken te pluizen. Ze waren er dol op en lieten er niet een van over.

Het drogen van al deze vruchten gaat gemakkelijk genoeg door ze eenvoudig op een luchtige en droge plek uit te spreiden. Let er van den winter eens op, welke het meest in den smaak vallen.

JAC. P. TH.

De Pierenvangers.

Ieder weet, dat je gewone regenwormen het makkelijkst kunt vangen door den grond in trillende beweging te brengen met een spade of een stokje. De wormen ontvluchten dan hun holen alsof een mol ze op de hielen zat. Het is de moeite waard, ze overal in 't rond met lange spitse snoeten overhaast te voorschijn te zien komen.

Sommige vogels schijnen dit kunstje ook te kennen. Wanneer in den winter de meeuwen op 't land zijn, kunt ge dikwijls zien, dat zoo'n heele bende staat te stampvoeten, net als een troep bedelaars bij een soep-uitdeeling, last hebbend van koude voeten. Nu hebben vogels hoogstwaarschijnlijk zelden of nooit last van tintelteentjes.

Kijkt ge nu scherp toe, dan zie je van tijd tot tijd zoo'n meeuw snel bukken, uitloopen en wat ophappen, soms vooruit, maar ook wel achterwaarts en opzij. Hij hapt dan 't wormpje ook, dat hij letterlijk uit den grond heeft getrommeld.

Steenhuizen wees me, dat de kievieten iets dergelijks doen. Ze stampvoeten niet, maar houden hun teenen op den grond en bewegen dan zeer snel het hielgewricht zoodat de voet en daarmee ook de grond, waarop die steunt, in trillende beweging raakt, waardoor dan de wormen te voorschijn komen. De beweging van de poot is bijna onmerkbaar, maar toch duidelijk, 't heeft zeer veel van zenuwachtig gebibber.

Ik zou wel graag willen weten of alle meeuwen en alle kievieten in ons land en erbuiten deze merkwaardige gewoonte vertoont. In „de boeken“ kan ik er niets over vinden en vóór den vorigen winter had ik het ook nog nooit opgemerkt.

JAC. P. TH.

Baas boven baas en wie doet er mee.

In *Nature Notes*, het orgaan van de Selborne Society, een vereeniging die wel wat lijkt op onze Natuurmonumenten-vereeniging, maar ook wel op de Natuurhistorische, vertelde E. Th. Daubeny dat in zijn tuin, groot \pm 1 H.A. niet minder dan 36 vogelsoorten nestelden n.l. fazant, patrijs, groote lijster, zanglijster, merel, spreeuw, boerenzwaluw, huiszwaluw, houtduif, tortelduif, koolmees, pimpel, zwarte mees, boomklever, boomkruiper, grauwe vliegenvanger, witte kwikstaart, boompieper, kneu, barsijsje, vink, groenvink, goudvink, putter, musch, roodborstje, winterkoninkje, goudhaantje, heggemus, tjiftjaf, rietzanger, tuinfluiter, zwartkop-grasmus, grasmus, braamsluiper en fitis.

In de volgende aflevering (Sept. 1907) komt nu M. S. Jenkins verhalen. dat in zijn tuin, die 2 H. A. groot is en een kreekje bevat, 45 soorten nestelen, waaronder de torenzwaluw, staartmees, zwartkop mees, zwartgrauwe vliegenvanger, geelgors, appelvink, waterhoentje, ijsvogel, groene specht, kleine bonte specht, draaihals, roek, kauw, kerkuil en boschuil.

Een ander correspondent, Donald Matthews brengt het tot 40 soorten op 1 H.A. en verheugt zich in 't bezit van de fluiter en de roodborst-tapuit.

Aan de waarheid van 't bovenstaande behoeft niet getwijfeld te worden, 't staat er allemaal zwart op wit met naam en toenaam en adres.

Voor zoover ik kan nagaan hebben wij in Nederland niet zulke rijke vogeltuinen, tenminste niet wat soortenrijkdom aangaat.

JAC. P. TH.